

истинския процесъ, който християнинътъ нарича „спасение“. Не можемъ да бъдемъ спасени, ако не признаемъ, че страданията сж благословение. Спри се и кажи: „Страдание, ти си ми потрѣбно, за да се родя“. Ако страдашъ повече туй показва, че си по-близо до Бога. Когато страданието дойде до крайния прѣдѣлъ, веднага се ражда радостъ. Майката изпитва най-голѣмитѣ страдания, когато ражда; въ този краенъ моментъ всички бѣгатъ и се криятъ: но когато се роди дѣтето, всички се радватъ. Да, за да се роди, всички трѣбва да викатъ — и жената, и мъжътъ. Менъ ми разправяха за една случка въ с. Николаевка, станала прѣди 50—60 години. Жената на единъ виденъ турчинъ я заболяло жѣбъ. Въ селото имало единъ българинъ, който вадѣлъ жѣби. Турчинътъ я завелъ при него да ѝ извади жѣба; кадѣната се качила горѣ — къщата имала два етажа — а турчинътъ останалъ да варди долу. По едно врѣме жената започнала да вика, но и мъжътъ почналъ да вика долу. Жѣбарътъ взелъ да се чуди: Азъ вадя жѣба на одного, защо вика другиятъ? Така и ние сме свързани — когато чужди жѣбъ се вадѣ, трѣбва и ние да викаме. Азъ ви говоря това, понеже се подвизавате въ една епоха на велики страдания. Трѣбва да гледате на нѣщата като мистици, а не като обикновени безучастни зрители; да знаете, че страданията сж най-голѣмото благословение, което ни дава Господъ. Единъ день ще го провѣрите. Избиватъ се хора, настава гладъ, моръ, бащи и майки изгубватъ дѣцата си, сестри обезчестени, сѣмейства опозорени — отъ всички тѣзи страдания вие трѣбва да извлѣчѣте полза, на страдащитѣ да изпратите радостъ и да кажете: „Дайте ни отъ вашитѣ скѣрби“. Вие седите и казвате: „Добрѣ, че не сме на бойното поле и че не гладуваме“. Каква опитностъ ще извлѣчете отъ това? Напротивъ, влѣзте въ положението на душитѣ, които страдатъ, идете и имъ помогнете; тогава ще бъдете благословени. „Ама, какъ можемъ да помогнемъ?“ — То е най, лесното нѣщо: ако не можете непосредствено, можете духовно да помагате на хората. Всѣки човѣкъ е длъженъ да вземе поне половината отъ скѣрбитѣ на другаря си и да му даде своята радостъ. Казвате му: „Господъ да те благослови!“ Господъ чрѣзъ васъ благославя хората. Ама казвате: „Нека намѣри друго, не чрѣзъ мене“. Електри-